

Lezing geestkunde
2. De eigenschappen van de vermogens en de
vorming van ziel en lichaam vanuit de vermogens

door Freek van Leeuwen

samenvatting uit de boeken

Geestkunde

De Levensweg

www.geestkunde.net

Geestelijke eigenschappen in de goddelijke algeest
door **verdichting** in de menselijke geest:
oorsprong geestelijke **vermogens**

	vormbaar ♀	zelfvormend ♂
licht	waarnemen	denken
warmte	voelen	willen

de geestelijke werkzaamheid

waarnemen → (denken ⇔ voelen) → willen

Tijdens het vorige onderwerp heb ik de eigenschappen van de goddelijke algeest besproken: het geestelijke licht en de geestelijke warmte, en de vormbare en zelfvormende toestand waarin zij kunnen verkeren; en de geestelijke vermogens die daarmee samenhangen: het waarnemen, denken, voelen en willen. Door de verdichting van dat licht en die warmte zijn deze vermogens ook in de menselijke geest aanwezig.

De geestelijke werkzaamheid die door middel van de vermogens in de menselijke geest plaatsvindt, is: het waarnemen van de dingen en van gebeurtenissen, het overdenken en doorvoelen daarvan en er vervolgens iets mee willen doen; dat is de voortdurende geestelijke werkzaamheid waarmee je beoordeelt: wat is de betekenis van datgene wat ik waarneem, wat doet het met mij en wat kan ik ermee doen.

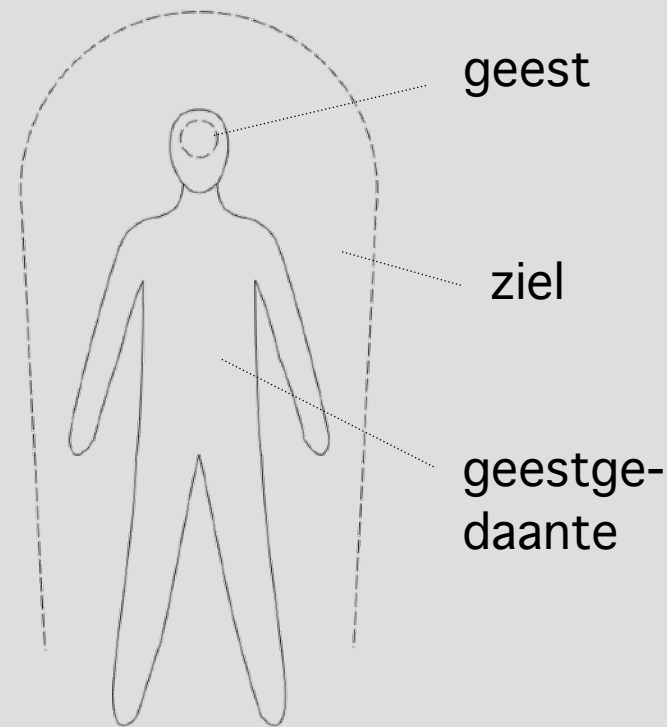
Werkzame vermogens → geestelijke **uitstraling**
eigenschappen van de vermogens → **vorm** uitstraling
de menselijke gestalte,
de **geestgedaante**

de geest in de **ge-**
vormde toestand

‘ziel’ van ‘salida’:
woonruimte, zaal

de geest, de levens-
kracht, ‘woont’ in
zijn eigen uitstraling

Als de menselijke geest met die vermogens werkzaam is binnen zichzelf als die bolvormige wolk van licht en warmte, dan veroorzaken zij een geestelijke uitstraling om de geest heen: dit is de ziel of de aura (van Latijn aurum: glans, uitwaseming).

De verhouding tussen geest en ziel komt overeen met die van de zon en de zonnestralen die de zon uitzendt.

De eigenschappen van de vermogens hebben tijdens de geestelijke ontwikkeling van de mensheid ook op die uitstraling ingewerkt en daardoor is een deel van de ziel gevormd tot de menselijke gestalte, die in de geestelijke wereld zichtbaar is als de geestgedaante: de geest in de gevormde toestand (hier zal ik later nader op ingaan).

De geestgedaante is het voertuig voor de geest in de geestelijke wereld.

Ik zal mijn ervaringen met die geestgedaante behandelen aan de hand van de volgende onderwerpen.

Inhoud

1. De óngevormde oertoestand van de algeest
2. De geestgedaante als gevórmde toestand
3. De vermogens: oorzaak van ziel en geestgedaante
4. De organen als uitdrukking van de vermogens
5. De hersenen als uitdrukking van de vermogens
6. De bezinning van de geest op zichzelf
7. Samenvatting

Inhoud

1. De korte herhaling van de ongevormde oertoestand van de algeest
2. De geestgedaante als gevormde toestand
3. De vermogens als oorzaak van de ziel en de geestgedaante
4. De organen als uitdrukking van de vermogens
5. De hersenen als uitdrukking van de vermogens
6. De bezinning van de geest op zichzelf
7. Samenvatting

Dat zijn de onderwerpen van deze lezing, maar om deze lezing goed te laten aansluiten op het vorige onderwerp, zal ik beginnen met een korte herhaling van de beschrijving van de goddelijke algeest, omdat dat de óngevormde oertoestand is, waar de gevórmde toestand, die ik nu zal bespreken, uit voortkomt.

1. de **algeest** (de ongevormde oertoestand)

1. Zoals ik tijdens de vorige lezing vertelde, kwam ik door mijn avondgebed en de daarbij optredende geestelijke vervoeringen in mijn jeugd meerdere keren terecht in een wereld die geheel bestond uit een zee van geestelijk licht en geestelijke warmte, die zich uitstreckte in de verre verten van de eeuwige oneindigheid en ik was daarin aanwezig als een punt van bewustzijn.

Stel je voor dat je een sterretje bent aan het firmament en van daaruit de kosmos inkijkt, die indruk wekte deze ervaring. In de ruimte van die geest waren geen vormen te onderscheiden, het was een ongevormde oertoestand en ook ikzelf was daar niet meer dan dat vormeloze punt bewustzijn. Maar op den duur voelde ik mij daar toch volkomen thuis.

Voor mij is die geest van het heelal of de kosmische geest, de algeest, die de goddelijke geest is, waarbij ik het woord 'god' gebruik in de oorspronkelijke betekenis, die hangt namelijk samen met het Gotische woord 'hutas': het aanbidwaardige.

algeest (de ongevormde oertoestand)

de rust en haar donkere koelte

Op twintigjarige leeftijd overkwam mij tijdens mijn gebed de kernervaring, waar ik sindsdien altijd van uitga: ik werd tijdens mijn gebed weer vervoerd naar de geestelijke wereld, maar ik kwam nu in de geestelijke oertoestand terecht.

De rust

Aan mijn geopende geestesoog deed deze oertoestand van de algeest zich aanvankelijk voor als een geestestoestand van 'donkere koelte', een aangenaam geestelijk donker en een kalmerende geestelijke koelte, die samenhangen met de diepste rust.

Die diepste rust en de donkere koelte waarin die rust zich uitdrukte, strekte zich voor mijn gevoel uit in de eeuwige oneindigheid en deed zich aan mij voor als een eeuwig en oneindig wezen. Zij was ervaarbaar als een 'aanwezigheid' met een eigen zelfstandigheid die zich persoonlijk met mij verbond en mij liet delen in de vreugde van haar diepe rust. Dat bracht ook mij in een zelfde toestand; maar daardoor ook in een toestand van het meest verheven geluksgevoel en een krachtig zelfbesef.

Ik zeg met opzet 'zij', want naar mij later bleek, in de gevormde oertoestand, was zij de vrouwelijke zijde van de algeest.

algeest (de ongevormde oertoestand)

de rust en haar donkere koelte

de beweging en zijn lichtende warmte

De beweging

Daarna nam ik waar dat als het ware ‘van binnen uit’ in die diepste rust op zeker tijdstip uit zichzelf een beweging begon. Deze beweging deed zich aan mij voor als een ‘lichtende warmte’. Het geestelijke licht dat voor mijn geestesoog verscheen, was een gouden licht, de warmte een zachte, koesterende warmte. Deze beweging en zijn lichtende warmte kwam door zelfopwekking voort uit de rust en haar donkere koelte. Hij was er dus het tegendeel van en naar mij later bleek, in de gevormde oertoestand, was hij haar mannelijke wederhelft.

Na uit de rust en haar donkere koelte te zijn voortgekomen, bleek ook de beweging en zijn lichtende warmte zich aan mij voor te doen als een ‘aanwezigheid’, als een wezen met een eigen zelfstandigheid, het nu zichtbaar geworden deel van de algeest, die zich persoonlijk met mij verbond en die mij in de vreugde van zijn beweging liet delen.

algeest (de ongevormde oertoestand)

de rust en haar donkere koelte

de beweging en zijn lichtende warmte

vereniging (doordringbaar, doordringend) en ompoling

De vereniging

Nadat de beweging en de rust zich als ervaarbare zelfstandigheden aan mij hadden voorgedaan, verenigde de beweging en zijn lichtende warmte zich weer met de rust en haar donkere koelte. Daarbij doordrong de beweging de rust en de rust liet zich doordringen; het licht doordrong het donker en het donker liet zich doordringen; de warmte doordrong de koelte en de koelte liet zich doordringen. Wat zich aan mij voordeed was een evenwichtige samenwerking van de tegendelen beweging en rust, die mogelijk was door hun doordringbare en doordringende eigenschappen.

Hun gezamenlijke inspanning leidde opnieuw tot hun vereniging, maar met dit verschil dat daarbij de beweging en zijn lichtende warmte a.h.w. nu de buitenkant vormde en zichtbaar bleef. De beweging en rust vormde door hun vereniging opnieuw een eenheid, die een evenwicht was tussen beweging en rust, licht en donker, warmte en koelte. Zij temperden elkaar en hielden elkaar in evenwicht.

De omwisseling

Er had een omwisseling of ompoling plaatsgevonden. Daardoor was de aanvankelijke rústende oertoestand van de diepste rust en haar donkere koelte voor mijn geestesoog overgegaan in de werkzame, bewééglijke toestand van de beweging en zijn lichtende warmte in die nieuwe eenheidstoestand. Deze nieuwe, werkzame toestand werd gekenmerkt door a.h.w. een overwicht van de beweging en zijn lichtende warmte, terwijl nu de rust en haar donkere koelte de in hem verborgen kern, het hart vormde.

algeest (de ongevormde oertoestand)

de rust en haar donkere koelte

de beweging en zijn lichtende warmte

vereniging (doordringbaar, doordringend) en ompoling

de eenheid der tegendelen

Daardoor ontstond er een nieuwe geestelijke eenheidstoestand die zo innig was, dat ik een verkoelende warmte of een verwarmende koelte ervoer.

Ik ervoer de eenheid van de tegendelen!

algeest (de ongevormde oertoestand)

de rust en haar donkere koelte

de beweging en zijn lichtende warmte

vereniging (doordringbaar, doordringend) en ompoling

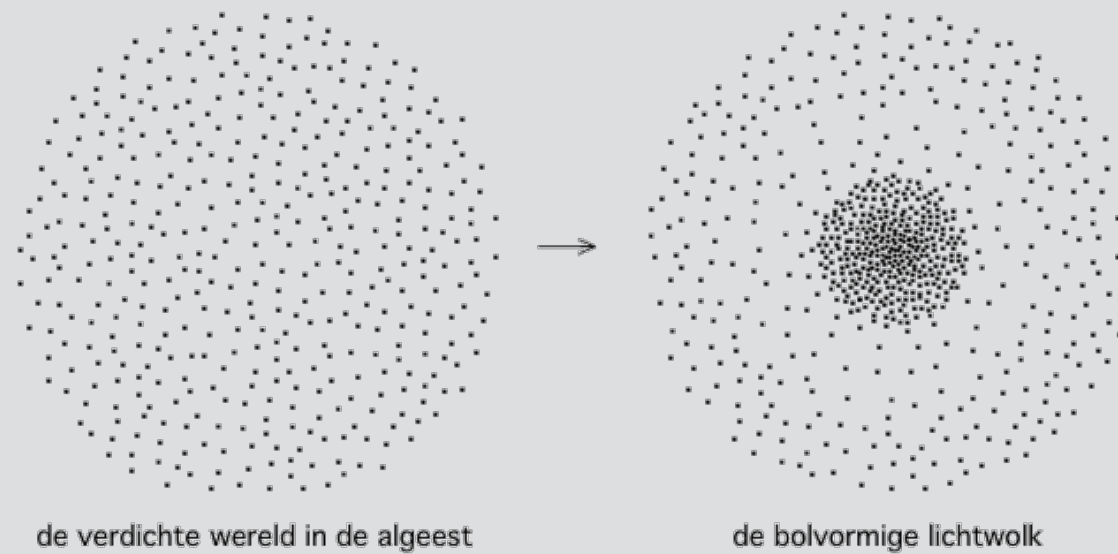
oneindige zee van licht en warmte:

de goddelijke algeest

de ongevormde oertoestand

Uiteindelijk deed de algeest zich weer aan mij voor als die oneindige zee van geestelijk licht en geestelijke warmte, die ik al eerder had mogen zien en die zich uitstreckte in de verre verten van de eeuwige oneindigheid: de goddelijke algeest.

2. De vorming van de menselijke geest
door **verdichting** uit en in de algeest → werveling

de menselijke geest: uit en in de algeest
betekent: **wederzijdse inwoning**

2. Tijdens de vereniging van rust en beweging gebeurde het volgende: vóór mij verscheen een punt, waar omheen het licht in die wereld zich verdichtte. Door verdere verdichting werd daar een ‘bolvormige wolk’ van licht gevormd, die zich aan mij voordeed als een ijle, lichtende ‘nevel’, die van hetzelfde geestelijke licht als de algeest was.

Vervolgens merkte ik dat het voelen van de algeest uitging naar die gevormde lichtwolk als het zelfgeschapen denkbeeld van zichzelf. Daardoor stroomde er geestelijke warmte naar het denkbeeld toe, die als een innige liefde het licht in de bol doordrong.

Binnen de bolvormige wolk vermengden het licht en de warmte zich volkomen met elkaar zoals binnen de algeest zelf. Het licht en de warmte waren aanvankelijk in rust; later begonnen zij samen zacht te bewegen, rustig te wervelen. Waardoor die wolk een wolk van licht en warmte werd... en zo tot leven kwam! Ik zag de geboorte van mijzelf als geest uit en in de goddelijke algeest.

Deze wolk van geestelijk licht en geestelijke warmte, door verdichting uit de algeest voortgekomen, is de nu door liefde tot leven gewekte menselijke geest... ik als de bron van de woorden die ik nu uit in de ruimte van deze tijdelijke wereld. De menselijke geest is door verdichting úit en ín de goddelijke algeest, waardoor er sprake is van een wederzijdse inwoning.

Het schouwspel van deze gebeurtenis en de herbeleving van de schepping van mijzelf als geest, wekte in mij als waarnemende geest de diepste ontroering en tegelijk de meest verheven vreugde.

De gevormde toestand

God als **vader** rechtsvoor in de lichtende warmte

God als **moeder** linksachter in de schaduwrijke koelte

Tijdens mijn tweede godservaring ervaar ik mijzelf nu in de gevormde toestand als geestgedaante, als de menselijke gestalte in de geestelijke wereld.

In dat visioen loop ik eerst door een oud bos over een breed pad met aan weerszijden hoge bomen. De hemel begint te betrekken, ik zie wolken en het begint te onweren, de donder rolt bijzonder indrukwekkend en langdurig langs de hemel. Ik ga aan de kant op de grond liggen, maar er is al verbinding met de bliksem, want mijn haren gaan overeind staan en ik voel een tinteling in mijn hele 'lichaam'.

Een ogenblik later zie ik voor mij een soort huis in het bos. Ik bevind me onmiddellijk daarna in het midden van een ruime kamer, een zaal, in het huis. Vóór mij is de ruimte de lichtende warmte, achter mij is er de schaduwrijke koelte, overeenkomend met de eerste ervaring, maar nu niet na elkaar, maar in de ruimte voor en achter mij.

Op een bank schuin voor mij aan de rechter kant zit God als mijn vader als een menselijke gestalte op een bank. Hij heeft mij als zijn kind op schoot. Ik sta met mijn voeten op zijn knieën en houd mijn handen op zijn schouders. Ik zie mijzelf als een ongeveer drie-jarige. In het midden van de kamer vraag ik als toeschouwer mij daarna af waar God als mijn moeder is. Ik krijg de ingeving dat ik mij moet omdraaien en dan zie ik links schuin achter mij God als mijn moeder staan, het hoofd licht gebogen, gekleed als een Griekse godin.

God als mijn vader bevindt zich vóór mij aan de rechter kant en in het licht; God als mijn moeder bevindt zich áchter mij aan de linker kant en in de schaduw.

Zo werd mij het verband getoond met mijn eerste ervaring: dat was de ongevormde oertoestand in de algeest, die zich uitstreckte in de eeuwige oneindigheid, met de rust en haar donkere koelte als de vrouwelijke zijde van God en de beweging en zijn lichtende warmte als de mannelijke zijde. Zij houden daar elkaar in evenwicht, waardoor de donkere koelte niet kan ontaarden in een kille duisternis en de lichtende warmte niet in een helle hitte,

De gevormde toestand

God als vader rechtsvoor

God als moeder linksachter

Gelijkwaardigheid door de gelijkzijdige driehoek

Bij een volgende ervaring tijdens zelfbezinning en gebed verschijnen aan mijn linker zijde mijn goddelijke vader en moeder. Zij komen uit het Zuid-Oosten, van de plaats waar de zon om 10 uur aan de hemel staat en bewegen zich naar mij toe. Wat opvalt is dat wij nu even groot zijn en op dezelfde, eenvoudige wijze zijn gekleed, en dat wij ons op een zeker moment op de hoekpunten van een gelijkzijdige driehoek bevinden, zij aan de 'linker zijde', hij aan de 'rechter zijde'. Enigszins beschroomd kijken wij elkaar gedurende een ogenblik aan en kijken daarna meteen naar beneden. De gezichten zijn leeg als een waas. Maar wel duidelijk is aangegeven de 'gelijkheid van plaats', de 'wezenlijke gelijkwaardigheid' van de drie personen.

De gevormde toestand

God als vader rechtsvoor
God als moeder linksachter

Gelijkwaardigheid

God als vader op kleine afstand vóór mij
God als moeder dicht áchter mij

Tijdens zelfbezinning en gebed kom ik weer in het licht van de geestelijke wereld. Vanaf dezelfde plaats als de vorige keer komen mijn goddelijke vader en moeder weer naar mij toe, zij aan zijn rechter zijde. Als zij vlak bij mij zijn, gaat mijn vader op enige afstand vóór mij staan, er is een zekere ruimte tussen ons, een zekere afstand, terwijl mijn moeder dicht áchter mij gaat staan, de armen beschermend om mij heen. Ik voel haar dicht bij mij. In deze toestand ben ik al een ouder kind, maar het is mij niet duidelijk hoe oud.

De houding van God als moeder komt overeen met haar houding op het visioen van Hildegard van Bingen dat ik zo zal laten zien.

De afstandelijke verhouding met de vader wijst op de nadruk op het verstand (etymologie: vér-staand), het denken; de omhelzing door de moeder wijst op de nadruk op het voelen.

De gevormde toestand

God als vader rechtsvoor
God als moeder linksachter

Gelijkwaardigheid

God als vader voor mij
God als moeder achter mij

God, mijn vader en moeder
als **verenigde tweelinggeest**

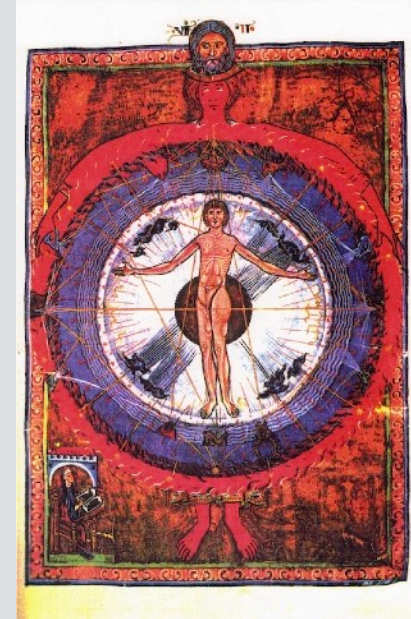
In een volgend visioen bevind ik me op een open plek in het bos. Nu wordt ik naar hen toebewogen. Dan zie ik mij als een ongeveer vierjarige naar mijn goddelijke ouder toerennen. Deze ligt weliswaar als mijn vader, maar toch duidelijk in een vrouwelijke houding, op het gras. Zij vormen samen een verenigde tweelinggeest en de vrouwelijke geest straalt duidelijk herkenbaar door de mannelijke geest, die de buitenkant vormt, heen. Ik loop naar hen toe en ben blij bij hen te zijn.

Aan de 12e eeuwse mystica Hildegard van Bingen zijn een veertigtal indrukwekkende visioenen getoond die zij heeft laten uitbeelden in de vorm van gekleurde afbeeldingen of miniaturen. Een aantal komt overeen met mijn eigen ervaringen en die wil ik nu eerst graag aan jullie laten zien. Zij heeft deze miniaturen verzameld in twee boeken, waarvan er een drie delen telt met de naam Scientia vias domini of Scivias en een met de naam Liber divinorum Operum.

Scientia vias Domini T 11/II,2

Ter vergelijking: Liber
Divinorum Operum 2 (I,2)

“Uit de levensbron kwam de **moederlijke liefde van Gods omhelzing** tot ons, die ons tot leven voedde en onze helpster is... de diepste en allerzoetste liefde.”

De tekst bij het centrale visioen uit Scivias is ook van toepassing op dat uit het Liber Divinorum Operum

Scivias, Elfde miniatuur Tweede visioen van het tweede Boek. T 11/II,2

De stem van het levende licht zegt tegen haar: “Nam per ipsum fontem vitae materna dilectio amplexionis Dei venit:”
“Door de levensbron kwam de moederlijke liefde van Gods omhelzing tot ons, die ons tot leven voedde en onze helpster is ... de diepste en allerzoetste liefde.”

- Scivias: Een van leven trillend zilveren licht en een trillend gouden vuur doordringen elkaar geheel en vormen in zichzelf een menselijke gestalte, die bidt en voorzichtig loopt: de mens die hier zijn levensweg begaat.

blauw/zilver heeft bij Hildegard de betekenis van wijsheid (denken)

rood/goud heeft de betekenis van liefde (voelen)

Hier zijn de cirkels verbonden met de menselijke gestalte, weliswaar bij Scivias blauw/goud-rood en in LDO omgekeerd rood/blauw, maar bij beide staat dat alle onderdelen van de afbeelding elkaar geheel doordringen.

- Bij de afbeelding van het LDO zegt Hildegard dat man en vrouw zodanig met elkaar waren verweven, dat dit niet was uit te beelden, waarom ervoor is gekozen dit met een gouden ring uit te beelden. Gods mannelijke zijde is boven, wat ook buiten betekent, Gods vrouwelijke zijde is beneden, wat ook binnen betekent. De vrouwelijke geestgedaante is kleiner, opdat in de verenigde toestand de beide geesten binnen de verenigde geestgedaante elkaar een vrije ruimte laten.

De afbeeldingen doorbreken het kader, wat duidt op onbegrensdsheid, op de eeuwige oneindigheid.

De hemelse schepping van de mens

Kring van lichtend vuur en donker vuur ('vuur'), een eenheid

Kring van ether ('ether')

Kring van vochtige lucht ('water')

Kring van harde lucht ('aarde')

Kring van ijle lucht ('lucht')

De kringen van de elementen doordringen elkaar.

Liber Divinorum
Operum 2 (I,2)

In de borst van de
liefde verscheen:
de mens

“In de mens ver-
werkelijk God de
volle bloei van al
zijn werken.
Want hij heeft de
mens naar zijn
beeld en gelijkenis
geschapen.”

[En de **Ēlohîm** zei-
den: Laten wij
mensen maken naar
ons beeld ... als
man en vrouw.
Gen. 1:26]

De hemelse schepping van de mens

Het samengestelde Hebreeuwse woord 'èlohîm' is een nieuwvorm.

De mannelijke meervoudsvorm -îm betekent, dat het woord 'èloh' moet worden gelezen als een samenstelling van 'èl': God en 'èloh': Godin.

God als moeder omarmt de schepping met daarin de mens, zij is 'Sjechina': 'die bij ons woont' of 'Asjera' ('Asjrata'): 'die achter ons staat'. En dat is in overeenstemming met zoals ik het heb mogen beleven.

Ha adam, de mens is geslachtloos getekend, want ook ha adam was een verenigde tweelinggeest, een mens met een mannelijk en vrouwelijk hoofd, zoals vermeld in de Kabbala, de joodse esoterische traditie.

“In het midden van de borst van de gestalte die ik in de zuidelijke windstreken had aanschouwd, verscheen een wonderbaarlijk rad. Het bevatte tekenen waardoor het ging lijken op het visioen in de vorm van een ei dat ik achtentwintig jaar eerder had gehad en dat ik had beschreven in het derde deel van mijn Liber Scivias.

1,2 (lichtend vuur en donker vuur) In de kromming van de schaal van het bovenste gedeelte verscheen een kring van hel *lichtend vuur* boven een kring van *zwart vuur*. Deze twee kringen waren met elkaar verbonden op een manier dat het leek alsof ze één waren.

3 (ether) Onder de zwarte kring verscheen een andere kring, die op zuivere *ether* leek en even dik was als de twee andere samen.

4 (vochtige lucht, water) Vervolgens kwam er een kring te voorschijn als van *vochtige lucht*, hij was even dik als de hel lichtende kring van vuur.

5 (harde lucht, aarde) Onder deze kring van vochtige lucht verscheen er een van witte lucht die zo *hard* was dat hij op de pees van een mens leek; hij had de dikte van de kring van zwart vuur. Deze twee kringen waren eveneens met elkaar verbonden alsof ze één geheel vormden.

6 (ijle lucht, lucht) Ten slotte verscheen er onder deze witte, dichte lucht een tweede, *ijle luchtlaag*, die zich over de hele kring leek uit te breiden en nu eens lichte, dan weer laaghangende, donkere wolken leek op te stuwten.

Deze zes kringen waren onderling zonder enige tussenruimte *met elkaar verbonden*. De bovenste kring overgoot de andere kringen met zijn licht, terwijl de waterhoudende kring alle andere met zijn vochtigheid bedekte.

Hildegard van Bingen 12^e eeuw

Tiny Grunewald, een 20^e eeuwse spirituele kunstenares, die zonder Hildegard te kennen bovenstaand schilderij voor mij maakte.

De spiritueel schilderes Tiny Grunewald maakte dit schilderij en kreeg later te horen dat het voor mij was bestemd. De mannelijke helft van mijn begeleidende tweelinggeest kijkt naar linksboven, de vrouwelijke helft kijkt naar rechtsbeneden. Beiden staan op een eenheid van benen en voeten. De vrouwelijke helft houdt mij als kind in de armen. Ik bevind me in het midden. Om de beide gestalten heen kromt zich een slang. De slang heeft als gunstige betekenis die van de zichzelf steeds vernieuwende levenskracht. Dit komt overeen met de rode krans van Gods liefde waarmee God de schepping eeuwig van leven voorziet bij LDO.

De hemelse stem:

“Ik ben de hoogste, scheppende kracht, uit mij komt elk levensvonkje voort,
ik beslis over alles, door mij komt alles tot leven.

Ik ben zonder begin en zonder einde,
Ik ben het leven dat op dezelfde wijze eeuwig voortbestaat.
Dat leven is God.

Het is voortdurend in beweging, voortdurend werkzaam en
zijn **eenheid** blijkt uit een **drievoudige kracht**.”

De hemelse stem zegt: Ik ben de hoogste, scheppende kracht, uit mij komt elk levensvonkje voort, ik beslis over alles, door Mij komt alles tot leven.

Ik ben zonder begin en zonder einde, Ik ben het leven dat op dezelfde wijze eeuwig voortbestaat. Dat leven is God. Het is voortdurend in beweging, voortdurend werkzaam en zijn eenheid blijkt uit een drievoudige kracht.

“Ik ben de **rationalitas** (‘berekenen’), die de wind van het klinkende woord bevat, ... de woorden van de redelijkheid ... waardoor elk schepsel is gemaakt (denken).

Maar ik ben ook **officialis** (‘dienstvaardigheid’). Want de levende dingen branden dankzij mij. Ik ben dienaar en toeverlaat (voelen).

En ik ben het **equalis leven**

(‘equalis’: 1. ‘van het paard’: willen; 2. ‘van de ruiter’: waarnemen) in eeuwigheid, dat niet ontstaan is en niet zal eindigen.

En datzelfde leven is de zich bewegende en werkende God, en toch is dit leven **één in deze drie krachten.**”

Hildegard: rationalis - officialis - equalis

 ↓ ↓ ↓

vermogens denken - voelen - waarnemen/willen

“In de mens verwerkelijkt God de volle bloei van al zijn werken. Want hij heeft de mens naar zijn beeld en gelijkenis geschapen.”

Ik ben de rationalitas (‘berekenen’, denken), die de wind van het klinkende woord bevat, waardoor elk schepsel is gemaakt.

Maar ik ben ook officialis (‘dienstvaardigheid’, voelen). Want de levende dingen branden dankzij mij.

En ik ben het equalis leven (equalis: ‘van het paard’ willen en ‘van de ruiter’, waarnemen) in eeuwigheid, dat niet ontstaan is en niet zal eindigen. En datzelfde leven is de zich bewegende en werkende God, en toch is dit leven één in deze drie krachten (nl: racionalis/officialis/equalis).

In de mens verwezenlijkt Hij de volle bloei van al Zijn werken. Want Hij heeft de mens naar Zijn beeld en gelijkenis geschapen.

dienstvaardigheid, liefde: onvoorwaardelijke inzet, belangeloze toewijding.

Geestelijke eigenschappen in de goddelijke algeest
door **verdichting** in de menselijke geest
oorsprong geestelijke **vermogens**

	vormbaar ♀	zelfvormend ♂
licht	waarnemen	denken
warmte	voelen	willen

Hildegard: rationalis - officialis - equalis

↓ ↓ ↓

vermogens denken - voelen - waarnemen/willen

Tijdens het vorige onderwerp heb ik de eigenschappen van de goddelijke algeest besproken: het geestelijke licht en de geestelijke warmte, en de vormbare en zelfvormende toestand waarin zij kunnen verkeren, en de geestelijke vermogens die daarmee samenhangen: het waarnemen, denken, voelen en willen.

Bij Hildegard worden met andere woorden toch dezelfde vermogens beschreven.

De werkzaamheid van de geest met de vermogens

1. het verwerken van gebeurtenissen

waarnemen → (denken ⇌ voelen) → willen

2. het scheppen van vormen

in de vormbare uitstraling van de geest: de ziel

ook de ziel zelf is vormbaar... tot de geestgedaante,
de menselijke gestalte

1. De menselijke geest gebruikt de vermogens niet alleen om gebeurtenissen te verwerken door die waar te nemen, ze te beoordelen door ze te overdenken en te doorvoelen, om er vervolgens iets mee te gaan doen,

2. maar gebruikt ze ook om vormen te scheppen, waarvoor het geestelijke licht zich leent, waarin lichtbeelden zijn te vormen door het denken, die vervolgens door het voelen met warmte kunnen worden doorstroomd, waardoor ze worden bekrachtigd.

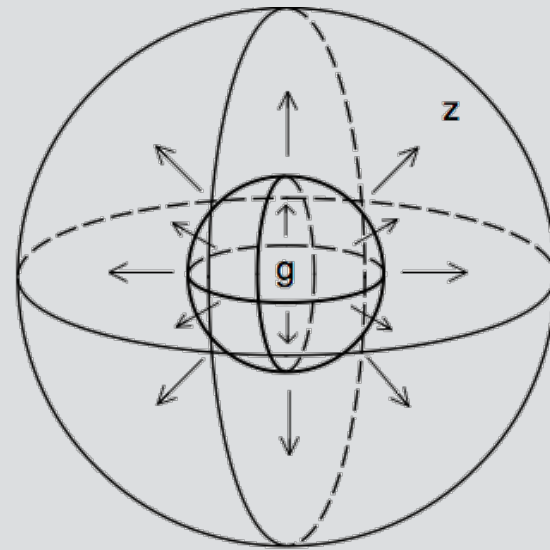
Die vormen worden binnen de geest gevormd, maar door die geestelijke werkzaamheid ontstaat er rondom de geest ook een geestelijke uitstraling van licht, die vormbaar is en waarin een afdruk van die bedachte vormen kan worden bewaard: het geestelijke geheugen.

Die uitstraling in zijn geheel, als uitstraling van de geest, is echter ook vormbaar en in de loop van de geestelijke ontwikkeling hebben de éigenschappen van de werkzame vermogens ook op die uitstraling ingewerkt en er de vorm van de vermogens zelf aan gegeven: de geestgedaante, de menselijke vorm.

Het woord 'gedaante' hangt samen met het verleden deelwoord van 'doen': 'gedaan', het achtervoegsel 'te' geeft er een zelfstandigheid aan: het is iets, wat 'is gedaan', namelijk gevormd door de geest.

3. Werkzaamheid vermogens als oorzaak van de 'ziel'

- 'geest' van Gotisch 'ghei': aandrijven, bewegen en 'gist': het van leven bruisende
- 'ziel' van Gotisch 'salida': woonruimte, zaal en Gotisch 'saiwalo': binnenzeetje

aura: uitstraling, de ziel
de geest woont in zijn ziel

waarnemen → kennis-ziel
denken → gedachten-ziel
voelen → gevoelservaringen-
willen → wilsbesluiten-ziel

in de ziel: **geheugen**:
inhouden, die de ziel bevat

3. M.a.w. de vermogens komen ook tot uitdrukking in de geestgedaante, die het voertuig voor de geestelijke wereld is en die de vorm heeft van de menselijke gestalte - en het is ook de mal voor het lichaam, het voertuig voor deze tijdelijke wereld.

Om te kunnen beschrijven hoe die vorm is ontstaan, moet ik eerst het onderscheid tussen geest en ziel duidelijk maken. Ik ga daarbij uit van de opvatting van Steiner, dat de mensheid nog helderziende was toen de talen ontstonden, waardoor het nuttig is te zoeken naar de etymologische betekenis van onze woorden. Het woord 'geest' komt van het Gotische: 'ghei', aandrijven (en 'gist' betekent: het van leven bruisende); ziel van: 'salida', zaal, woonruimte. (Bisschop Wulfila, 4e eeuw, Bulgarije, vertaalde de Griekse bijbel in het Gotisch, delen ervan zijn bewaard gebleven. Gotisch is de oudst bekende germaanse taal.)

Met het geopende geestesoog is het volgende te zien. De geest is de bewuste, vermogende levenskracht, die binnenin zichzelf als bol van licht en warmte werkzaam is met de vermogens; door de werkzaamheid van die vermogens ontstaat om de geest een uitstraling ('aura'): de ziel, een vormbare ruimte waarin de geest woont en de voortbrengselen van de vermogens kan afdrukken en bewaren: kennis van het waarnemen, gedachten van het denken, gevoelservaringen en wilsbesluiten: dit is het geestelijke deel van het geheugen (het stoffelijke deel zit in de hersenschors).

Ieder vermogen heeft een eigen uitstraling; zo houd je je kennis en gedachten vast in je geheugen, dat zich in die uitstraling bevindt; een gedachte wordt in de geest gevormd door te denken en die gedachte wordt vervolgens in de ziel

bewaard als geheugeninhoud die je van daaruit je weer kunt ‘her-inneren’.

De geest is ijler dan de ziel, daardoor wordt door helderzienden eerst de ziel gezien, pas later de geest. Maar de ziel is een uitstraling van de werkzaamheid van de geestelijke vermogens en is een éigenschap, een verléngstuk van de geest.

Zie ook Barbara Brennan, ‘Licht op de aura’

<https://www.geestkunde.net/uittreksels/brennan-licht-op-de-aura.html>

geest en ziel

Egypte

sahu - de geest, het goddelijke in de mens

sekhem - de geestelijke vermogens van de sahu

khu - de uitstraling om de sahu heen, de geestgedaante

ba-ziel, ka-ziel, sa (levensadem)

aufu of kath - lichaam

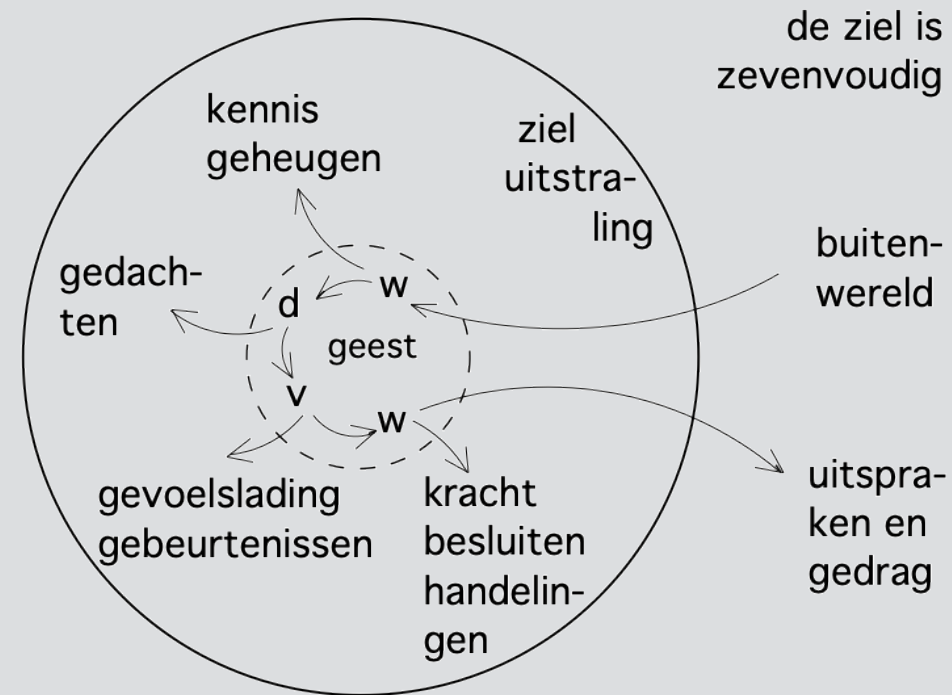
Hebreeën 4:12

“Levend en krachtig is het woord van God en scherper dan een tweesnijdend zwaard: het dringt diep door tot waar **ziel** en **geest**, **been** en **merg** elkaar raken, en het is in staat de opvattingen en gedachten van het hart te ontleden.”

Bij de Egyptenaren leefde nog een duidelijk beeld van het onderscheid tussen geest en ziel, die overeenkomt met de beschrijving daarvan in de Brief aan de Hebreeën.

De ziel wordt vergeleken met het omhullende bot aan de buitenkant, de geest wordt vergeleken met zachte, voedzame en goed doorbloedde merg aan de binnenkant. De geest is hier de kern, de ziel de omringende buitenkant.

De ziel bewaart de voortbrengselen van de vermogens

De geest bewaart in zijn uitstraling de voortbrengselen van de geestelijke vermogens: de kennis van het waarnemen, de gedachten van het denken, de gevoelservaringen van het voelen en de besluiten en handelingen van het willen. Daarnaast zijn er de ervaringen met zichzelf als persoon, de ingekeerde instelling en met de gemeenschap, de uitgekeerde instelling. De zevende uitstraling is die van de geest als de alomvattende eenheid.

De eigenschappen van de vermogens → de **geestgedaante**
de menselijke gestalte: de door de vermogens gevormde ziel

Door je vermogens bewust en beheerst te leren gebruiken, ontwikkel je je vermogens tot vormende krachten; daardoor gaan ook de eigenschappen van de vermogens op die vormbare uitstraling inwerken, waardoor de aanvankelijke bolvorm van de ziel langzaam maar zeker, in de loop van de ontwikkeling, de menselijke vorm krijgt: de 'geestgedaante' (verzelfstandigde vorm van 'gedaan': een gedaan-te);

in overeenstemming met de mate van ontwikkeling van de vermogens, hebben zij gedurende de miljoenen jaren durende ontwikkeling van levensvormen die op aarde hebben bestaan, op die uitstraling ingewerkt en er een bepaalde vorm aan gegeven; de geleidelijke ontwikkeling van al die levensvormen tijdens de evolutie, getuigt van deze langzame ontwikkeling van de geestelijke vermogens, die wat hun vórm betreft uiteindelijk tot de menselijke gestalte heeft geleid.

De zichtbare evolutie (Darwin) hangt samen met onze geestelijke geschiedenis en is het gevolg van onze geestelijke groei.

Op de volgende wijze hebben de eigenschappen van de vermogens vorm gegeven aan delen van de ziel, daardoor aan de geestgedaante en vervolgens ook aan het menselijke lichaam, dat de uitdrukking ervan is in de stof; het gaat daarbij in het algemeen om opname, verwerking en afgifte:

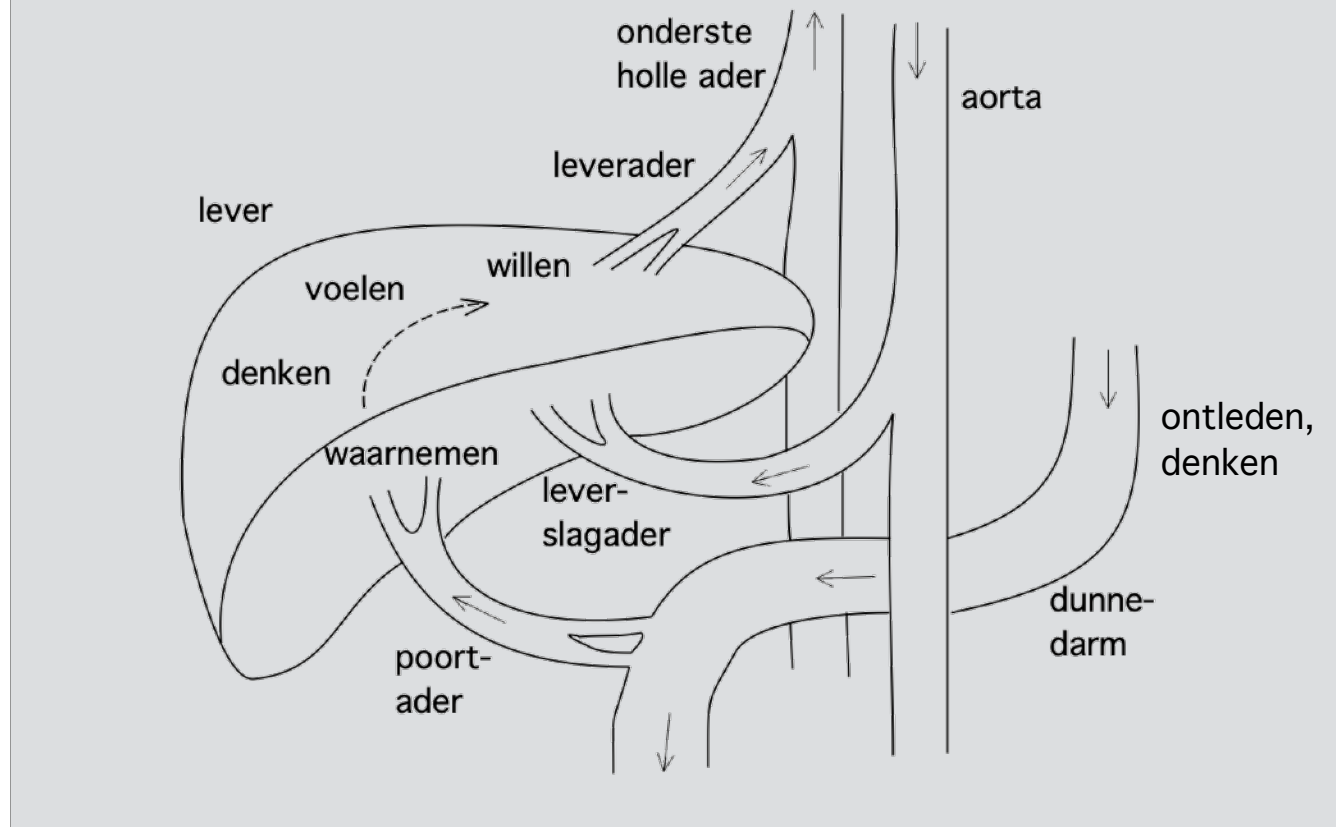
- de eigenschappen van het waarnemen als het vermogen indrukken in zich op te nemen, hebben vorm gegeven aan het hoofd, waar niet alleen veel zintuiglijke indrukken worden opgenomen (gezicht, gehoor, smaak, reuk, tast), maar ook voedsel wordt ingenomen en lucht wordt ingeademd;
- de eigenschappen van het denken als het vermogen die indrukken te ontleden (het denken als verstand) en weer samen

te voegen (het denken als de rede), hebben vorm gegeven aan de ontledende werkzaamheid van maag en darmen in de buik, waar voedsel wordt ontleed tot voedingsstoffen en de samenvoegende werkzaamheid van de lever, waar voedingsstoffen worden samengevoegd tot lichaamseigen stoffen; in de nieren vindt zowel een ontledende als een samenvoegende werkzaamheid plaats voor wat de juiste samenstelling van het bloed betreft;

c. de lever geeft die voedingsstoffen aan het bloed af dat naar het hart wordt vervoerd; de eigenschappen van het voelen als het vermogen anderen lief te hebben en te verzorgen, hebben vorm gegeven aan hart en longen in de borst, en het bloedvatstelsel dat daarmee is verbonden, waarmee alle lichaamscellen onbaatzuchtig van die voedingsstoffen worden voorzien en hun afvalstoffen worden verwijderd;

d. de eigenschappen van het willen - het vermogen in beweging te komen en te gaan handelen - hebben vorm gegeven aan de ledematen en aan de spieren ervan; spieren die gebruik maken van de voedingsstoffen die door het bloed zijn aangevoerd.

4. De werkzaamheid van de lever als uitdrukking van de vermogens

4. De organen van het lichaam als uitdrukking van de werkzame vermogens

De darmwand neemt voedingsstoffen op uit de ontlede voedselmassa, die door de poortader heen in de lever worden opgenomen (komt met het waarnemen overeen). Daar wordt de waarde ervan voor de gezondheid van het lichaam (behoud van de homeostase) beoordeeld (komt met denken en voelen overeen). De nuttig beoordeelde stoffen worden in het nu voedselrijke bloed door de leverader naar de onderste holle ader vervoerd (komt met willen overeen).

Sommige stoffen worden in de lever lichaamseigen gemaakt. Onnutte of als gevaarlijk beoordeelde, vetoplosbare stoffen worden door de gal heen aan de darm teruggeven en zo uitgescheiden. Andere onnutte stoffen worden wateroplosbaar gemaakt (glutathion) en later door de nieren uitgescheiden in de urine. Ook hier weer voortdurende kringlopen die met de werkzaamheid van de vermogens in de geest overeenkomen.

De vorm en werkzaamheid van het **hart** als uitdrukking van de vermogens

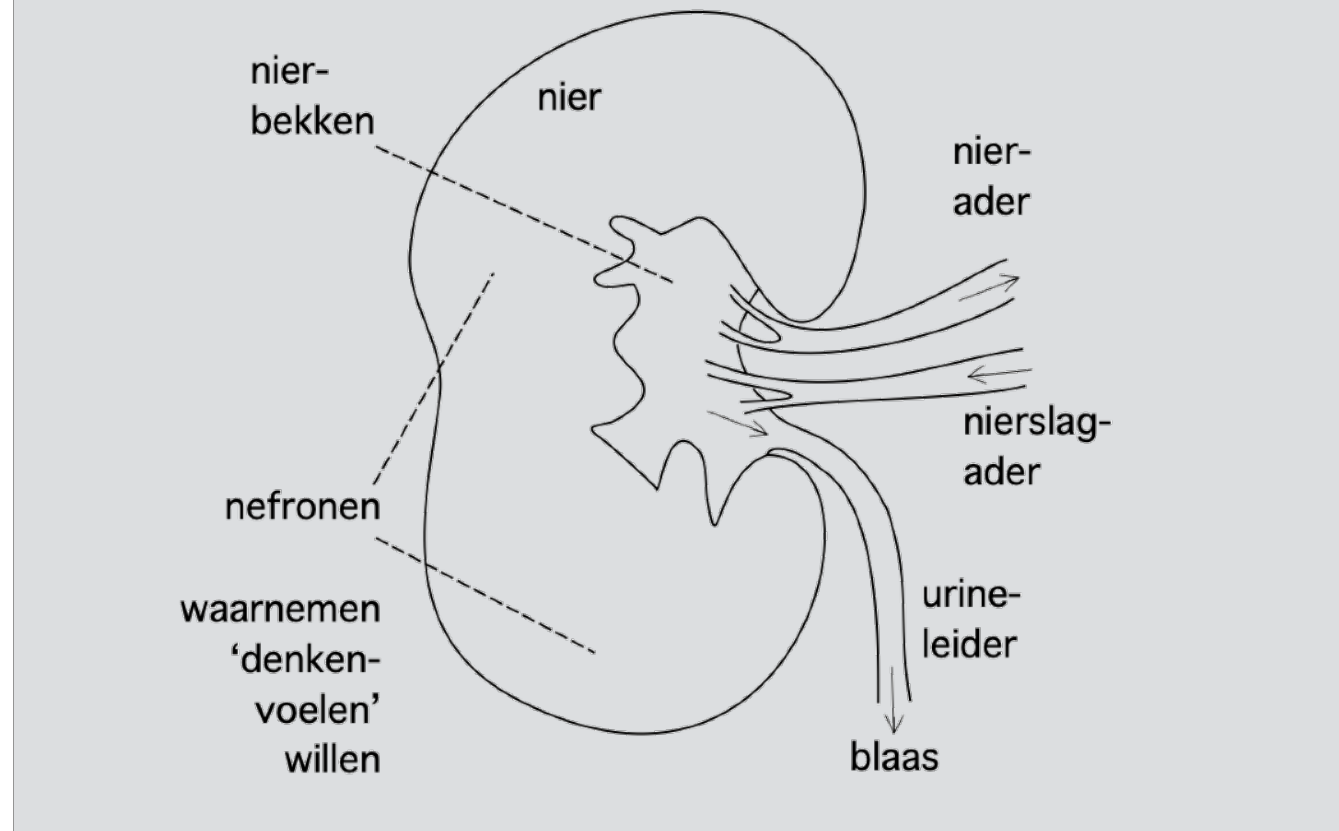
Maag, darmen en lever geven voedselrijk, maar zuurstofarm bloed aan de onderste holle ader in het lichaam. Dat bloed vult de rechterboezem tot een bepaalde spanning is bereikt, waarna de boezem zich leegt in de rechterkamer (tegelijk met de linkerboezem).

Hart en longen vormen een samenwerkende eenheid. De rechterkamer stuwt het bloed naar de longen waar het van zuurstof wordt voorzien. In de longblaasjes wordt het bloed tot het uiterste verdeeld voor de gasuitwisseling en daarna weer samengevoegd in de longader, waarna het door de longader heen de linkerboezem vult tot een bepaalde spanning. Dan leegt de boezem zich in de linkerkamer, dat het bloed met kracht naar het lichaam stuwt (tegelijk met de rechterkamer).

Het hart werkt door de linkerkamer als een perspomp, die het bloed door de slagaders, haarvaten en aders heen stuwt, tot de overgebleven druk de rechterboezem weer vult.

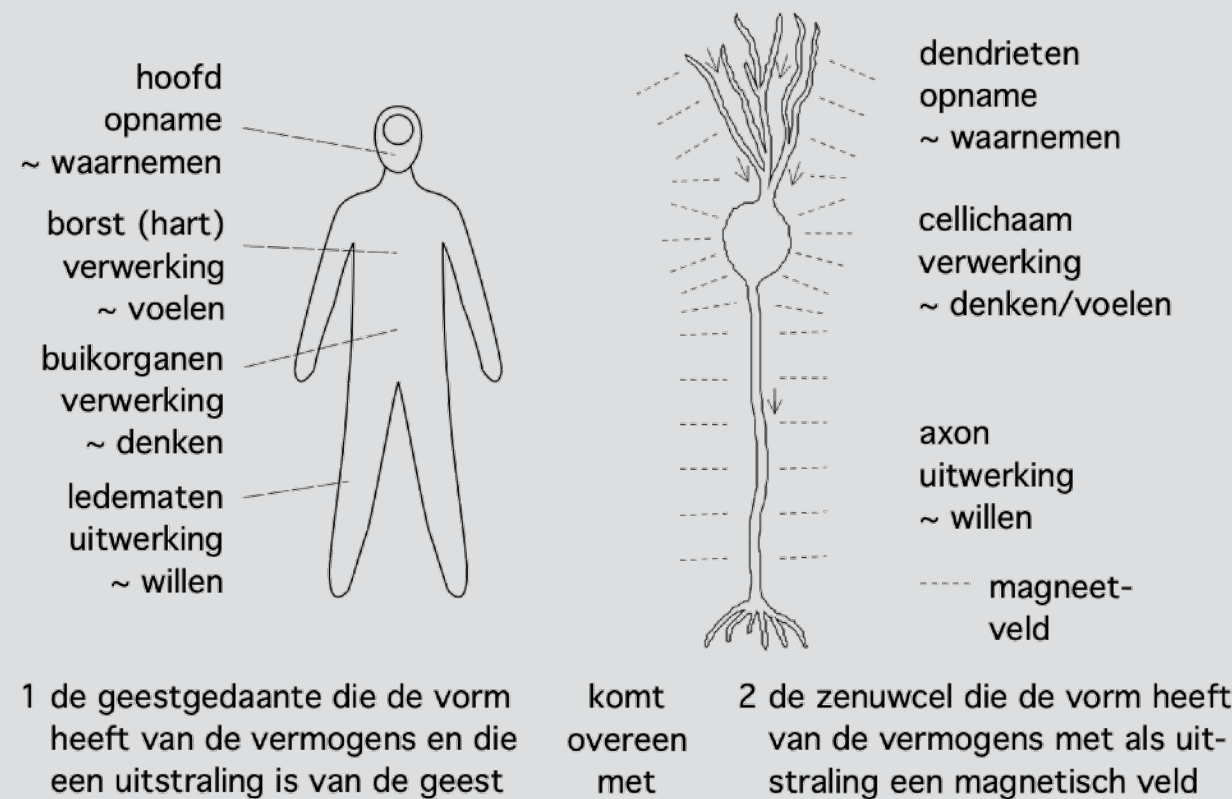
Deze bloedsomloop is een voortdurende kringloop, die met de verwerking van gebeurtenissen door de geest met zijn vier vermogens overeenkomt; daarbij komt de stroom van gegevens die door de geest heen komt, met de stroom van het bloed door het hart, overeen.

De werkzaamheid van de **nieren** als uitdrukking van de vermogens

Door de nierslagader wordt voedselrijk bloed door de nieren opgenomen (komt met waarnemen overeen). De werkzame orgaantjes daarvoor binnen de nieren zijn de nefronen. Daarin wordt het bloed gescheiden in bloedvloeistof (bloedplasma) en voedingsstoffen. Deze worden door het nefron beoordeeld (komt met denken en voelen overeen) als al dan niet nuttig. Stoffen die nuttig zijn voor de gezondheid van het lichaam (behoud van de homeostase) worden behouden en een bepaalde hoeveelheid daarvan wordt weer naar het bloedplasma teruggevoerd; en stoffen die niet nuttig of schadelijk zijn, worden met de urine door de blaas uitgescheiden (komt met het willen overeen).

De geestgedaante en de zenuwcel (neuron)

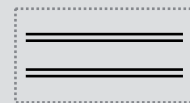
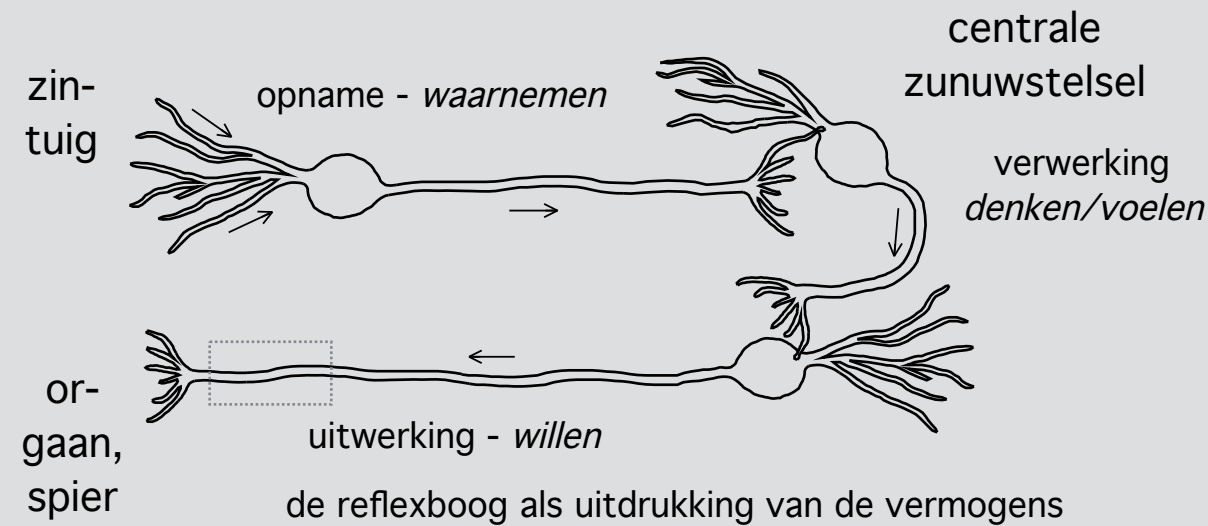
De hersenen vormen een apart, onaards genoemd orgaan, dat is opgebouwd uit 80-100 miljard zenuwcellen of neuronen. Alle lichaamscellen hebben een ronde vorm en een bepaalde functie, die samenhangt met het orgaan dat zij samen vormen, zoals hartspier-, lever- en niercellen enz. maar zenuwcellen hebben niet alleen een bepaalde functie, maar ook een daarmee duidelijk samenhangende vorm. Er is namelijk een rond cellichaam, met daaraan verbonden twee soorten uitlopers: meerdere korte dendrieten en een lang axon.

De dendrieten zijn uitlopers die zenuwprikkels (ook actiepotentialen genoemd) uit de omgeving opnemen en naar de cel toevoeren (komt met waarnemen overeen). De cel telt deze prikkels op of trekt ze af, afhankelijk van de soort prikkels (komt met beoordeling door het denken en voelen overeen). Als in de cel bij de aanhechting (hilus) van het axon een bepaalde spanning is bereikt, stuurt die de ontvangen prikkels als een nieuwe prikkel door over de lange uitloper, het axon (komt met willen overeen).

Het verloop van de prikkels over de zenuwcel, komt met de verwerkende werkzaamheid van de vier vermogens overeen. De uitstraling van de geest: de aura of ziel, vermengt zich met de magnetische uitstraling van de werkzame zenuwcel en op deze wijze komt de wisselwerking tussen geest en stof tot stand. De ziel en het magneetveldje van de zenuwcel vormen het overdrachtsmiddel, waarmee beide gegevens naar elkaar kunnen overdragen. De geest zelf blijft los van de stof in de geestelijke wereld, maar op de plaats die in deze wereld met de hersenen overeenkomt.

Daar de geest door waar te nemen in de geestestoestand van 'zich bewust zijn' van iets komt te verkeren, is 'het bewustzijn' alleen in de geest te vinden, niet in de stoffelijke hersenen.

de reflexboog is de functionele eenheid van het **zenuwstelsel**

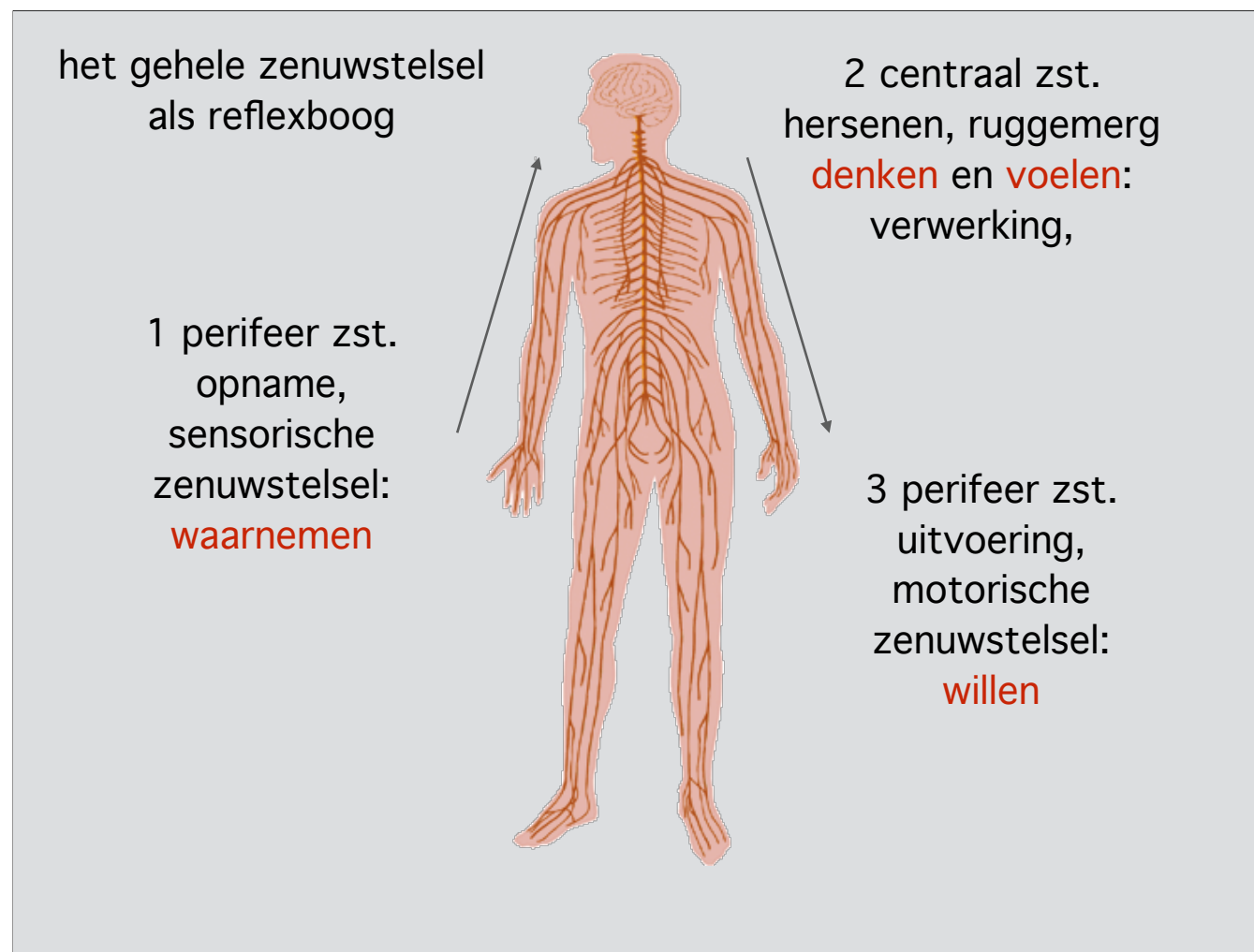

het membraan van de zenuwcel is
is een dubbellaag van fosfolipiden
dit zorgt voor de **prikkelvoortgeleiding**

Het gehele zenuwstelsel is opgebouwd uit reflexbogen: een opnemend neuron, een verwerkend neuron en een uitvoerend neuron.

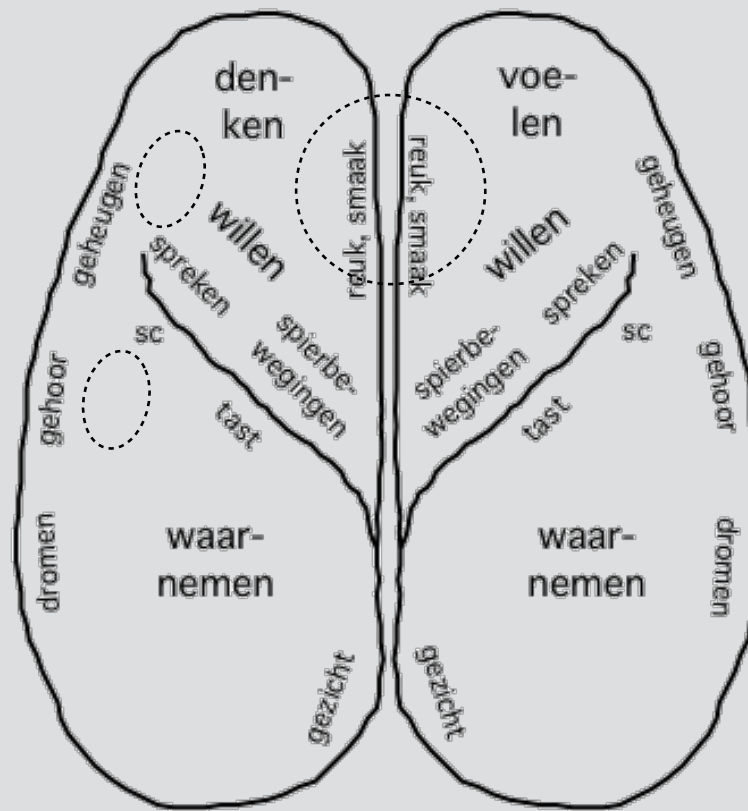
Ook dit komt weer overeen met de eigenschappen van de vermogens: waarnemen, denken, voelen en willen.

Een zenuwprikkel verloopt over en door het membraan, wat een dubbellaag van fosfolipiden is. In die dubbellaag geschiedt de prikkelvoortgeleiding, die een 'alles-of-niets' verloop heeft.

De geestelijke vermogens komen ook tot uitdrukking in de werking van het zenuwstelsel als geheel.
Het zenuwstelsel bestaat uit het centrale zenuwstelsel (hersenen, ruggemerg) en het perifere zenuwstelsel.
Het perifere zenuwstelsel bestaat uit het opnemende, sensitieve zenuwstelsel: hangt samen met het waarnemen
en het uitvoerende zenuwstelsel, het motorische, met: het willen
Het centrale zenuwstelsel verwerkt de gegevens in ruggemerg en hersenen: in de geest zijn de verwerkende vermogens
het denken en voelen.

5. De hersenen als uitdrukking van de vermogens

de schematische verdeling van de geestelijke vermogens (en van zintuigen en skeletspieren) over de hersenschors

sc: sulcus centralis, middelste groef

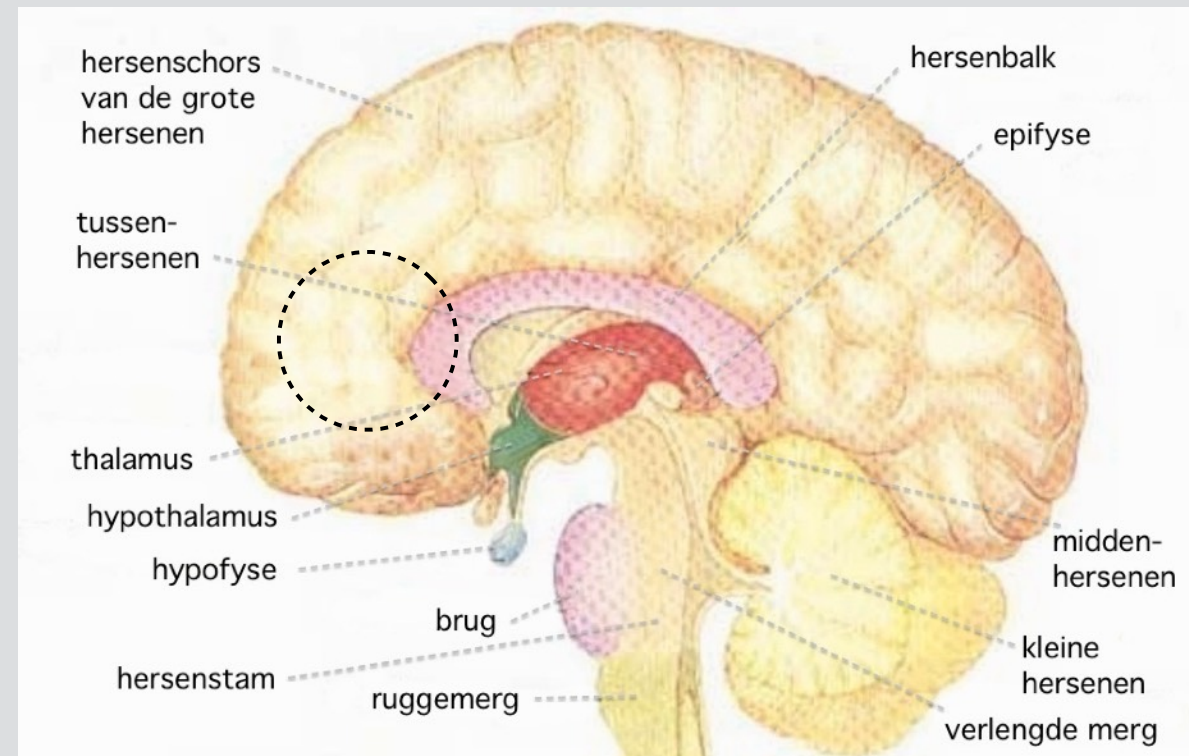
5. De geestelijke en stoffelijke wereld bestaan onmerkbaar naast elkaar. De geest bevindt zich in de geestelijke wereld op de plaats, die overeenkomt met de plaats waar in de stoffelijke wereld de hersenen zich bevinden - in het voorhoofd - en beïnvloedt van daaruit de hersenen, d.m.v. de ziel en de magneetveldjes van de hersencellen, die in elkaar overgaan. Niet alleen het lichaam, maar ook de hersenen zijn gevormd naar de eigenschappen van de vermogens. Het lichaam moet worden bestuurd en de hersenen zijn het stuurorgaan waarmee de menselijke geest het lichaam kan bewegen en besturen. Dat kan doordat zij zijn gevormd in overeenstemming met de eigenschappen van de geestelijke vermogens.

Het stoffelijke geheugen voor woorden bevindt zich vooral in de gebieden in de linker helft: Broca (woordvorming) en Wernicke (woordbegrip).

In de rechter helft bevindt zich bijvoorbeeld het stoffelijke geheugen voor gemoedsuitdrukkingen van gezicht en stem.

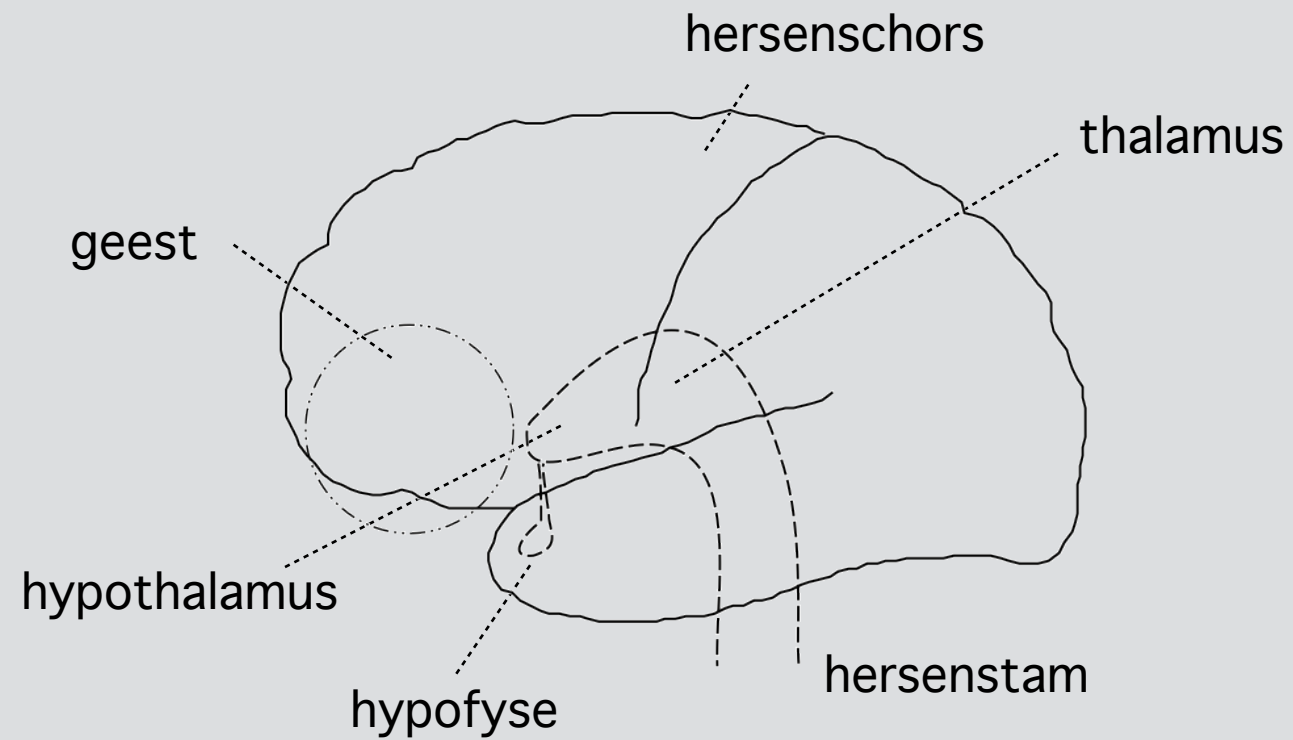
Wat hersenonderzoekers middels fMRI (functional Magnetic Resonance Imaging) in de hersenen vinden, is het gevolg van de werkzaamheid die de geest op de hersenen uitoefent, als die - in het apparaat gelegen - vragen moet beantwoorden.

de plaats van de geest t.o.v. de grote hersenen

zijaanzicht van de hersenen

de plaats van de geest t.o.v. de grote hersenen

zijaanzicht van de hersenen

Grieks 'thalamous': bruidskamer; volgens Plato verbond de geest zich hier met de hersenen.

De eigenschappen van de algeest
- de geestelijke vermogens -
zijn terug te vinden in alles
wat uit de algeest is voortgekomen.

Pythagoras' Wet van Harmonie (overeenstemming):
Alles en iedereen is uit één bron voortgekomen,
waardoor in wezen iedereen met alles en iedereen
verbonden blijft.

“Zo boven, zo beneden.”
Hermes Trismegistos

De eigenschappen van de algeest
- de geestelijke vermogens -
zijn terug te vinden in alles
wat uit de algeest is voortgekomen.

6. Zelfbezinning

innerlijke werkzaamheid van de geestelijke vermogens

Pythagoras: “Woorden, een ademtocht van de geest.”

Plato: “De denkende geest spreekt in zichzelf.”

7. Zelfbezinning is het richten van aandacht en toewijding op de werkzaamheid van de geestelijke vermogens binnen jezelf als geest, die je als woordvormende werkzaamheid ervaart.

Pythagoras: “Woorden zijn een ademtocht van de geest.”

Plato: “De denkende geest spreekt in zichzelf.”

Zelfbezinning

De innerlijke werkzaamheid geestelijke vermogens

Pythagoras: “Woorden, een ademtocht van de geest.”

Plato: “De denkende geest spreekt in zichzelf.”

Stille herhaling van een woord of gebed

- Jappa yoga (mantra)
- Rozenkrans en rozenhoedje
- Jezusgebed in de Filokalia
- dhikr, soefi-gebedsoefening
- transcendente meditatie (mantra)

7. Zelfbezinning is het richten van aandacht en toewijding op de werkzaamheid van de geestelijke vermogens binnen jezelf als geest, die je als woordvormende werkzaamheid ervaart.

‘jappa’: stille herhaling

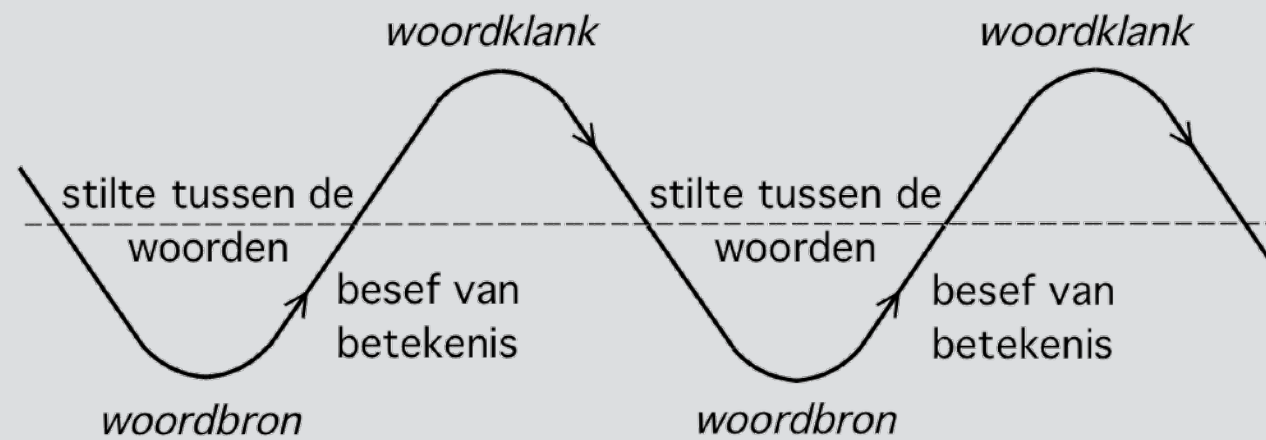
rozenkrans (150 kralen) rozenhoedje (50 kralen)

Jezusgebed uit de Filokalia: ‘Jezus Christus, Zoon van God, wees mij, zondaar, genadig!’

‘dhikr’: het herhaalde soefigebed

- transcendente meditatie (mantra) Maharishi mahesh yogi

stille herhaling: Japa yoga - mantra: 'om'
stilte tussen de woorden: de **voorwoordelijke stilte**

de voorwoordelijke stilte en de woordvorming in de
menselijke geest tijdens de stille herhaling

overgang bezinning op het woord → **zelfbezinning**
de rustende oertoestand: **hereniging** met je bron

Zelfbezinning is het richten van aandacht en toewijding op de werkzaamheid van de geestelijke vermogens binnen jezelf als geest. Om je aandacht vast te houden: beoefen de 'stille herhaling' van een woord (mantra) of korte zin: japa yoga. Als je zo in jezelf een innerlijke orde hebt bereikt, ga dan vervolgens met je aandacht af van de betekenis van het herhalingswoord. Richt je aandacht nu in 'de stilte tussen de woorden' op die bewuste kracht, die je zelf bent en die, in die vóórwoordelijke stilte, de bron is van de woorden die je in jezelf wilt gaan spreken. Dat is de overgang van de bezinning op het wóórd naar de bezinning op jezelf als de woordscheppende géést. De rust die je dan in jezelf ervaart, komt overeen met de rust uit je geestelijke oorsprong en daardoor kan de hereniging ermee plaatsvinden; door die rust in jezelf vast te houden, volgt de inwerking op je kruinchakra vanuit de geestelijke wereld ... het begin van de hereniging met de algeest

7. Samenvatting

Het is de menselijke géést
die met behulp van zijn geestelijke vermogens
een geestelijke ontwikkeling doormaakt
naar geestelijke zelfstandigheid
en hereniging met de algeest.

Einde lezing geestkunde

2. De eigenschappen van de vermogens en de
vorming van ziel en lichaam vanuit de vermogens

7. Het is de menselijke géést
die met behulp van zijn geestelijke vermogens
een geestelijke ontwikkeling doormaakt
naar geestelijke zelfstandigheid
en hereniging met de algeest.